

Λιβύη: Επικένρωση στην πολιτική καταπολέμησης του λαθρεμπορίου και συνεργασία με τις Αρχές της Λιβύης θα εκθέσει ανθρώπους σε κακομεταχείριση και αυθαίρετη κράτηση

Αγαπητέ κύριε/κυρία,

Εμείς, οι πιο κάτω υπογράφωντες διεθνείς μη κυβερνητικές οργανώσεις, ανησυχούμε βαθύτατα με την κατεύθυνση της πολιτικής της ΕΕ-Λιβύης, όπως περιγράφεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την Κεντρική Μεσόγειο (25/01/17) και επιβεβαιώθηκε στα συμπεράσματα της Συνόδου Κορυφής της Μάλτας (03/02/17) και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου (06/02/17), με στόχο να σταματήσουν οι μεταναστευτικές μετακινήσεις μέσω της Λιβύης.

Η απόφαση να μεταβιβαστεί η ευθύνη για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών κατά μήκος της κεντρικής οδού της Μεσόγειο στη Λιβύη, ούτε θα μειώσει τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ούτε θα τερματίσει το λαθρεμπόριο. Αντ' αυτού, θα αυξήσει σημαντικά τη βλάβη και τον πόνο.

Τα σχέδια της ΕΕ θα επιδεινώσουν τις συλλήψεις και τις κρατήσεις μεταναστών στη Λιβύη και θα αυξήσουν την έκθεσή τους σε σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η από τον ΟΗΕ στηριζόμενη κυβέρνηση στην Τρίπολη έχει μόνο ένα περιορισμένο και επισφαλές λόγο στην εξουσία, και ανταγωνίζεται με μια σειρά άλλους παράγοντες. Η ίδια η ΕΕ περιγράφει τη Λιβύη ως «μη ασφαλή» και η συστηματική βία εναντίον των προσφύγων και των μεταναστών έχει ευρέως τεκμηριωθεί. Πολλαπλές εκθέσεις ομάδων για τα ανθρώπινα δικαιώματα έχουν περιγράψει τις οδυνηρές συνθήκες στη Λιβύη: βασισμοί, βασανιστήρια, εκτελέσεις και άλλα δεινά. Οι οργανώσεις μας έχουν τεκμηριώσει παρατεταμένη αυθαίρετη κράτηση, βασανιστήρια και άλλες μορφές κακομεταχείρισης στα ίδια τα κέντρα όπου οι πρόσφυγες και μετανάστες κρατούνται μετά που συλλαμβάνονται στη θάλασσα από λιβυκές οντότητες και φορείς που ασκούν δραστηριότητες ακτοφυλακής.

Η διακήρυξη της Μάλτας ισχυρίζεται ότι η ΕΕ «θα επιδιώξει να εξασφαλίσει επαρκείς ικανότητες υποδοχής και συνθήκες στη Λιβύη για τους μετανάστες, μαζί με την UNHCR και τον IOM». Ο IOM και η UNHCR όχι μόνο έχουν εκδώσει δήλωση ότι δεν θα συνεργαστούν υπό τις τρέχουσες συνθήκες, αλλά και επιβεβαίωσαν ότι δεν έχουν καθολική πρόσβαση σε μέρη όπου κρατούνται οι μετανάστες στο εσωτερικό της χώρας, αφήνοντας κενού περιεχομένου τις οποιεσδήποτε διαβεβαιώσεις σε σχέση με την παρακολούθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη βελτίωση των συνθηκών κράτησης.

Με δεδομένες αυτές τις συνθήκες, πώς μπορούν τα κράτη-μέλη της ΕΕ να αναλάβουν την ευθύνη για τον περιορισμό των ανθρώπων στη Λιβύη; Οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις δεν μπορούν να επιστρέψουν ανθρώπους στη Λιβύη χωρίς να παραβιάζουν τη διεθνή αρχή της μη επαναπροώθησης - αφού οι άνθρωποι που θα επιστρέψουν θα διατρέχουν τον κίνδυνο να εκτεθούν σε σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους. Έτσι βλέπουμε ότι οι νέες πολιτικές της ΕΕ, οι οποίες αποσκοπούν στην ενίσχυση της ικανότητας των λιβυκών Αρχών να υποκλέψουν τους πρόσφυγες και τους μετανάστες στη θάλασσα και να τους οδηγήσουν πίσω στη Λιβύη, αντιπροσωπεύουν μια σαφή προσπάθεια να παρακάμψουν τις διεθνείς υποχρεώσεις της ΕΕ, περιφρονώντας εντελώς τις σκληρές συνέπειες στις οποίες χιλιάδες άνδρες, γυναίκες και παιδιά θα εκτεθούν.

Η χρηματοδότηση των ομάδων που εκτελούν έλεγχο των συνόρων, συμπεριλαμβανομένων δραστηριοτήτων ακτοφυλακής στη Λιβύη, θα ενθαρρύνει συστηματικές συλλήψεις και κρατήσεις μεταναστών και προσφύγων, οι οποίοι υποβάλλονται σε κακοποίηση και κακομεταχείριση στις φυλακές της Λιβύης. Ενδεχομένως επίσης θα αποτρέψει αυτούς που διώκονται πραγματικά από το να ζητήσουν ένα ασφαλές καταφύγιο. Αυτή η προσέγγιση θα καταδικάσει τους ανθρώπους σε περαιτέρω, και εντελώς περιττή, άμεση παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους.

Θα θέλαμε να κατανοήσουμε με ποιους η ΕΕ προτίθεται να συνεργαστεί. Πώς θα υποβάλει σε έλεγχο τους συνοριοφύλακες της Λιβύης; Ποιος θα παρακολουθεί τις δραστηριότητες αυτές καθώς πολλές από αυτές τις οντότητες και τους φορείς ακτοφυλακής λειτουργούν αυτόνομα, με περιορισμένο κυβερνητικό έλεγχο και χωρίς καμία δικαστική εποπτεία; Δεν έχει τεθεί σε ισχύ κανένας μηχανισμός λογοδοσίας για αυτούς τους παράγοντες.

Η επικέντρωση στην αντιμετώπιση των λαθρεμπόρων δεν εμποδίζει τη μετανάστευση ούτε παρέχει λύσεις για την ανθρώπινη δυστυχία.

Οι βιώσιμες επενδύσεις στις χώρες προέλευσης, μαζί με το άνοιγμα και την ενίσχυση ασφαλών και τακτικών διαδρομών προς την Ευρώπη, είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου. Η αναπτυξιακή βοήθεια πρέπει να είναι προς όφελος των ευάλωτων πληθυσμών - δεν πρέπει να συνδέεται με τους στόχους του ελέγχου της μετανάστευσης

Η απόφαση των ηγετών της ΕΕ να επικεντρωθούν σχεδόν αποκλειστικά στις δραστηριότητες των λαθρεμπόρων ανθρώπων δεν θα μειώσει την ανάγκη για μετανάστευση. Άνθρωποι σε αναζήτηση ασφάλειας από τον πόλεμο, ή που υποφέρουν από άλλες παραβιάσεις δικαιωμάτων ή από έλλειψη ευκαιριών προς το ζην, θα συνεχίσουν να προσπαθούν να φτάσουν στη Λιβύη και να φύγουν για την Ευρώπη, όσοι πολλοί λαθρέμποροι και να έχουν συλληφθεί. Στο Νίγηρα, για παράδειγμα, οι άνθρωποι έχουν ήδη αρχίσει να χρησιμοποιούν πιο επικίνδυνες διαδρομές, διασχίζοντας την έρημο πριν φτάσουν στο Άγκαντεζ, με τις τιμές του λαθρεμπορίου να ανεβαίνουν, όπως και τις πιθανότητες περισσότεροι άνθρωποι να πεθάνουν.

Το άνοιγμα και η ενίσχυση της ασφαλούς και τακτικής οδού στην Ευρώπη είναι υψίστης σημασίας για την παρεμπόδιση της δραστηριότητας των λαθρεμπόρων, τη δραστική μείωση του αριθμού των θανάτων στη Μεσόγειο. Αυτό θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει σε σημαντικά χαμηλότερες δαπάνες της ΕΕ για επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης.

Η συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως παράδειγμα καλής πρακτικής

Η συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας αναφέρεται από τη Σύνοδο Κορυφής της Μάλτας ως «επιτυχία», αλλά το μόνο κριτήριο ήταν ο αριθμός των αφίξεων, ενώ το τεράστιο ανθρώπινο κόστος μιας τέτοιας συμφωνίας σε κανένα στάδιο δεν λήφθηκε υπόψη. Χιλιάδες πρόσφυγες και μετανάστες που διατρέχουν κίνδυνο να σταλούν στην Τουρκία παραμένουν παγιδευμένοι στα ελληνικά νησιά κάτω από απάνθρωπες και απειλητικές για τη ζωή τους συνθήκες. Ακόμη πιο σημαντικό, οι μετανάστες και οι πρόσφυγες από τότε έχουν αναγκαστεί να χρησιμοποιούν εναλλακτικές εδαφικές διαδρομές - σε αρκετές περιπτώσεις με κόστος ανθρώπινες ζωές από υποθερμία στην Ελλάδα και τη Βουλγαρία. Αυτές οι διαδρομές είναι πιο θολές, λιγότερο προφανείς και σπάνια καλύπτονται από τα μέσα ενημέρωσης, αφήνοντας την ψευδαίσθηση ότι η συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας έχει στην πραγματικότητα τερματίσει τις αφίξεις.

Δεν υπάρχει καμία απόδειξη ότι η ΕΕ έχει προβεί σε όλες τις εκτιμήσεις σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις των πολιτικών της αναφορικά με τους ανθρώπους τους οποίους υποτίθεται ότι αυτές στοχεύουν. Η ΕΕ πρέπει να αναλάβει πλήρη ευθύνη για τις συνέπειες των πολιτικών της στη Λιβύη και το ενδεχόμενο ανθρώπινο κόστος που αυτές συνεπάγονται.

Σας παροτρύνουμε όπως:

- Διευκολύνετε την ασφαλή κινητικότητα με το άνοιγμα και την ενίσχυση ασφαλών και τακτικών οδών στην Ευρώπη για τους πρόσφυγες και τους μετανάστες, συμπεριλαμβανομένων λόγων επανεγκατάστασης, αποδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους και ανθρωπιστικές θεωρήσεις, οικογενειακής επανένωσης, κινητικότητας των εργαζομένων σε όλα τα επίπεδα δεξιοτήτων και φοιτητικές βίζες. Διασφαλίστε το δικαίωμα να ζητήσουν άσυλο σε όλες τις περιπτώσεις.
- Επανεξετάστε τα σχέδια που καθορίζονται από τη Σύνοδο Κορυφής της Μάλτας για να εξασφαλιστεί ότι οι διασφαλίσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα και ο σεβασμός του διεθνούς δικαίου περιλαμβάνονται. Διασφαλίστε ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων σχετικά με την κίνηση είναι σεβαστά, ανεξάρτητα από το καθεστώς τους, όπως ορίζεται στο Σχέδιο Δράσης της Βαλέτα.
- Εγγυηθείτε ότι οι πολιτικές διαχείρισης των συνόρων της ΕΕ προστατεύουν τους ανθρώπους και τα δικαιώματά τους, δεν στοχεύουν να σταματήσουν τις μεταναστευτικές κινήσεις. Οι θεμελιώδεις ελευθερίες πρέπει να γίνουν αποδεκτές, και οι ανάγκες ασφάλειας των διαφόρων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των πιο ευάλωτων, πρέπει να αξιολογούνται.
- Λάβετε σοβαρά υπόψη τα αποδεικτικά στοιχεία παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Λιβύη και τερματίστε κάθε ενέργεια που μπορεί να οδηγήσει τους ανθρώπους πίσω στη Λιβύη. Η τρέχουσα προσέγγιση ενέχει τον κίνδυνο παραβίασης των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ανθρώπων και του κράτους δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της αρχής της μη επαναπροώθησης.
- Αξιολογήστε ενδελεχώς την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των μεταναστών και των κινδύνων που αντιμετωπίζουν στη Λιβύη, και αναλάβετε αντικειμενική και πραγματική εκτίμηση των επιπτώσεων των δράσεων που χρηματοδοτούνται και συντονίζονται από την ΕΕ και υποστηρίξτε τους διεθνείς οργανισμούς για την εξασφάλιση ότι η Λιβύη εκπληρώνει το καθήκον της να προασπίζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Απαιτήστε ειδικά μέτρα για τον εντοπισμό και την προστασία των ευάλωτων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων παιδιών, μεταναστών και προσφύγων με αναπηρίες, θυμάτων βασανιστηρίων ή εμπορίας ανθρώπων και εκείνων που κινδυνεύουν να υποστούν διακρίσεις.

Θα καλωσορίζαμε μια ευκαιρία να συζητήσουμε περαιτέρω μαζί σας. Παρακαλώ μη διστάσετε να επικοινωνήσετε μαζί μας.

Με εκτίμηση,

Οι υπογράφωντες οργανισμοί:

Act Alliance, Act alliance EU, Action for Equality, Support, Antiracism (KISA), Aditus, Agisra e.V, Aitima, Amici dei Bambini, Amnesty International, Amref Health Africa, ARCI, ARCS Culture Solidali, Asociación Por Ti Mujer, Association Afrique Culture Maroc, Association for Integration and Migration, Association for the Social Support of Youth (ARSIS), Associazione Italiana Donne per lo Sviluppo (AIDOS), Associazione per gli Studi Giuridici sull'Immigrazione (ASGI), Associazione Universitaria per la Cooperazione Internazionale (AUCI), Asti, Austrian Red Cross, BAG Asyl in der Kirche , Ban Ying, Caritas Europa, CEFA, Centro Informazione e Educazione Allo Sviluppo Onlus (CIES), Churches' Commission for Migrants in Europe (CCME), CIRÉ asbl, Comunità Volontari per il Mondo (CVM), CONCORD Sweden, Consorzio ONG Piemontesi (COP), Cooperazione e Solidarietà Internazionale (AOI), Cooperazione Internazionale Sud Sud (CISS), Cooperazione per il mondo in via di sviluppo (COMI), Cooperazione per lo sviluppo dei paesi emergenti (Cospe Onlus), Coordinamento Italiano network Internazionali (CINI), Detention Action UK, Differenza Donna , European Federation of National Organisations Working with the Homeless (FEANTSA), European Network Against Racism (ENAR), European Network of Migrant Women, Fachstelle Fauenhandel und Frauenmigration (FIZ), Fédération internationale des droits de l'Homme (FIDH), Federazione Organismi Cristiani di Servizio Internazionale Volontario, Greek Forum of Refugees , het Wereldhuis, Immigrant Council of Ireland, International Catholic Migration Commission Europe (ICMC), Jesuit Refugee Service Europe (JRS), La Cimade, La Strada International , Médecins du Monde, Medibüro Kiel e.V. , Menedék - Hungarian Association for Migrants, Migrant Rights Centre Ireland (MRCI), Migrant Voice, Missing Children Europe, Naga Onlus, Open Society European Policy Institute, PAX, Platform for International Cooperation on Undocumented Migrants (PICUM), Prodocs, Progetto Mondo, Red Acoge, Réseau Education Sans Frontières (RESF), Segreteria Società Italiana di Medicina delle Migrazioni (S.I.M.M.), Serviço Jesuíta aos Refugiados (JRS Portugal), Sonia, Stichting Ros, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Terre des Hommes, The Research, Centre on Asylum and Migration (IGAM), Un ponte per.